

STYPENDIA WROCŁAWSKIEJ RADY MIEJSKIEJ JAKO INSTYTUCJA KSZTAŁCENIA KADR MUZYCZNYCH W LATACH 1550-1650

Tomasz Jeż (Warszawa)

Przełom XV i XVI wieku uznaje się powszechnie za złoty wiek kultury umysłowej i artystycznej Wrocławia. Zachowane do naszych czasów źródła muzyczne zgodnie zaświadcniają, że był to także okres bujnego rozkwitu kulturowanych w tym mieście tradycji muzycznych. Uzasadnione w takim kontekście starania magistratu o utworzenie we Wrocławiu wyższej uczelni doprowadziły co prawda do podpisania przez króla Władysława II Jagiellończyka 20 czerwca 1505 roku aktu erekcyjnego nowego uniwersytetu, projekt ten jednak nie został urzeczywistniony z powodu późniejszych zawirowań wojennych. Braku wyższej uczelni w tak ważnym ośrodku kulturalnym nie mogły żadną miarą zrekomensować gimnazja¹, dynamicznie działające przy trzech głównych kościołach (tzw. *Hauptkirchen*) Wrocławia: św. Elżbiety, św. Marii Magdaleny i św. Bernardyna. Z kolei podniesione w 1702 roku do rangi uniwersytetu² gimnazjum jezuickie przez długi jeszcze czas ograniczało swą rekrutację pod względem konfesyjnym. Zanim więc *Leopoldina* otworzyła na mocy dekretu Fryderyka Wilhelma III z 3 sierpnia 1811 roku swe podwoje dla protestanckiej większości młodzieży śląskiej, aby zdobyć wyższe wykształcenie wyższe, trzeba było wybrać się za granicę.

Potrzebę ułatwienia w takich okolicznościach startu kariery zawodowej młodym Ślązakom dostrzegła Rada Miejska Wrocławia. Zorganizowała ona system finansowania stypendiów naukowych i pośredniczyła w wypłacaniu kwot zgromadzonych na ten cel przez ofiarodawców prywatnych. Były to najczęściej fundacje z określonymi uprzednio kierunkami studiów, przede wszystkim teologii i prawa. Głównymi

¹ G. Bauch, *Geschichte des Breslauer Schulwesens vor der Zeit der Reformation* (= Codex diplomaticus Silesiae, t. 25), Breslau: Hirt 1909; G. Bauch, *Geschichte des Breslauer Schulwesens in der Zeit der Reformation* (= Codex diplomaticus Silesiae, t. 26), Breslau: Hirt 1911.

² H. Helfritz, *Aus der Geschichte der Breslauer Universität*, „Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau“ 6 (1961), s. 7-34; H. Dziurła, *Uniwersytet Wrocławski*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975; C. Rabe, *Alma Mater Leopoldina: Kolegium i Uniwersytet Jezuicki we Wrocławiu 1638-1811*, przeł. Lidia Wiśniewska, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2003 (= Orbis Linguarum, 22).

